

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**GMINA ROGOWO/
REGION**Drugi odcinek drogi
gotowy

str. 2

GMINA RYPINW Dębianach
po równym asfalcie

str. 3

GMINA BRZUZEPoznawali
nowe smaki

str. 6

WYDARZENIERypińscy tancerze
podwójnymi
mistrzami świata

str. 32

CZWARTEK
8 GRUDNIA 2022

ISSN: 2544-8935

2,49 zł

w tym 5% VAT

nr 49/2022 (378)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

MPEC wyjaśnia drastyczną podwyżkę

RYPIN ➤ – Brutalna agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę spowodowała drastyczny wzrost cen węgla i gazu. MPEC Sp. z o.o. zmuszony jest do kupowania mialu węglowego po cenach blisko sześciokrotnie wyższych niż rok temu – czytamy w komunikacie miejskiej ciepłowni, tłumacząc podwyżki cen ciepła

Jak wyjaśnia rypiński MPEC, w dotychczasowej, obowiązującej od 1 czerwca 2021 roku taryfie dla ciepła uwzględniona była cena mialu na poziomie około 265,00 zł netto za jedną tonę. Dzisiaj pomimo osobistych działań burmistrza Pawła Grzybowskiego, umożliwiających dokonywanie zakupów bezpośrednio z kopalń Polskiej Grupy Górniczej, ceny transakcyjne osiągnęły niespotykany dotychczas poziom blisko 1.600,00 zł netto za tonę.

– Kryzys energetyczny zni-

weczył nasze dotychczasowe działania, takie jak wyjście z europejskiego systemu handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla, produkcję energii z kogeneracji, czy zakup ciepła z biogazowni, umożliwiające utrzymywanie maksymalnie niskich cen energii cieplnej w Rypinie. W konsekwencji drastycznego wzrostu cen węgla i gazu, decyzją prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nowa taryfa dla odbiorców ciepła od MPEC Sp. z o.o. wzrosła średnio o 93%. Dzięki rekompensacie wynika-

jące z aktualnie uchwalonej ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, możliwe stało się, w okresie od 7 listopada 2022 roku do 30 kwietnia 2023 roku, obniżenie przez nas dla gospodarstw domowych i tzw. podmiotów wrażliwych średniego wzrostu cen do poziomu około 85%. Należy podkreślić, że rypiński MPEC dzięki swoim wielokierunkowym działaniom nie zmieniał cen ciepła od 1 czerwca 2021 roku pomimo, że inne spółki ciepłownicze kilkakrotnie podnosiły ceny ciepła w analogicznym okresie. W związku z tym, pomimo ostatnich podwyżek obowiązujących od 7 listopada br. suma kosztów ciepła dostarczanego przez spółkę w całym roku 2022 nie będzie znacząco odbiegać od kosztów w porównywalnym okresie 2021 roku – pisze do mieszkańców miasta Zarząd MPEC Sp. z o.o.

dokończenie na str. 25

Rypin

Miasto nie lśni jak zwykle

Tuż przed Mikołajkami w naszym mieście rozpoczął się montaż świątecznych iluminacji. Podobnie jak w wielu innych miastach, tak również w Rypinie tegoroczna odsłona świątecznych ozdób jest znacznie skromniejsza niż ta, którą pamiętamy z ubiegłych lat.

Ograniczenia mają związek z kryzysem energetycznym i koniecznością szukania oszczędności. Właśnie dlatego zdecydowano, aby iluminacji było zdecydowanie mniej i by świeciły krócej – od zmierzchu do godz. 23.00. W związku z tym nie ma ozdób na słupach energetycznych przy miejskich ulicach oraz świątecznych iluminacji w wielu innych miejscach miasta.

Nie zabrakło jednak najważniejszego symbolu Świąt Bożego Narodzenia, czyli choinki. Świąteczne drzewka stanęły w głównych miejscach miasta, w tym tra-

dycyjnie na placu przy ul. Nowy Rynek. Pojawiła się tam również okazała bombka, w której w poprzednich latach mieszkańcy chętnie robili zdjęcia. Ponadto udekorowane zostało rondo „Solidarności”.

– Pomimo, że iluminacji jest znacznie mniej i miasto nie lśni jak zwykle, to mamy nadzieję, że nieliczne ozdoby, które już rozblęsnęły, pozwolą Państwu poczuć wyjątkową atmosferę Świąt Bożego Narodzenia – podsumowuje rypiński ratusz.

(ak),
fot. nadesłane

Drugi odcinek drogi gotowy

GMINA ROGOWO/REGION ▶ W czwartek 24 listopada nastąpiło oddanie do użytku przebudowanego odcinka drogi powiatowej prowadzącego z Rojewa do granicy powiatu rypińskiego. Tym samym ukończono drugi etap modernizowania drogi Rogowo-Wymyślin

Półtora roku wcześniej przecinano wstęgę na przebudowanym pierwszym odcinku. Oddany w tym roku fragment drogi powiatowej długości 1,5 km kosztował prawie 2,9 mln. zł. Został sfinansowany w 50 procentach z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, Starostwo Powiatowe w Rypinie dołożyło 30 procent

wartości inwestycji, a Urząd Gminy Rogowo 20 procent.

Zmodernizowana droga została poszerzona do 5,5 metra, wybudowano odcinki chodników i perony przystankowe. Udrożniono rowy nawadniające i przebudowano skrzyżowania z drogami gminnymi. Wykonawcą zadania było Przedsiębiorstwo Robót Dro-

gowych sp. z o.o. z Lipna.

– Modernizujemy drogi z myślą o bezpieczeństwie mieszkańców. Bardzo się cieszę, że kolejne drogi w powiecie rypińskim są remontowane. Dziękuję za przyznane nam wsparcie i współpracę – mówi starosta Jarosław Sochacki.

W uroczystości oddania dro-

gi do użytku i przecięciu wstęgi uczestniczyli: wiceminister rolnictwa i rozwoju wsi Anna Gembicka, wicewojewoda kujawsko-pomorski Józef Ramlau, starosta rypiński Jarosław Sochacki, wójt gminy Rogowo Zbigniew Zgórzyński, radni powiatowi: Jacek Borowski, Krzysztof Cegłowski, Ziemowit Kłosowski i Barbara

Nowakowska, radny gminny Marek Długokęcki, dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych Piotr Pawłowski oraz prezes Przedsiębiorstwa Robót Drogowych sp. z o.o. z Lipna Andrzej Kurda. Inwestycję poświęcił proboszcz parafii Rogowo ks. kan. Marek Zacieski.

(jd), fot. Powiat Rypiński

Gmina Wąpielsk/Region

Doczekają się remontu

W Kupnie w gminie Wąpielsk rozpoczęto pierwszy etap przebudowy drogi powiatowej Wrocki – Pusta Dąbrówka – Radziki Duże.

Najpierw zostanie wyremontowany odcinek Kupno-Radziki Duże. Użytkownicy tego fragmentu drogi bardzo na to czekali, bo jest on w fatalnym stanie. Koszt przedsięwzięcia to prawie 1,6 mln. złotych, z czego 800 tys. zł Starostwo Powiatowe w Rypinie otrzymało od Lasów Państwowych 281 tys. zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Pozostałą kwotę ma dołożyć Powiat Rypiński i Urząd Gminy Wąpielsk. Na wspomnianym

odcinku drogi ma być położona nowa nawierzchnia jezdni, będą umocnione pobocza, zostaną zbudowane lub przebudowane zjazdy do posesji i zrobione przepusty. Będzie również wykonane oznakowanie pionowe i poziome.

– Po oddaniu drogi na trasie Rogowo-Wymyślin (piszemy o tym w osobnym artykule – red.) przechodzimy do remontu drogi w miejscowości Kupno. Staramy się remontować drogi

powiatowe we wszystkich naszych gminach, z myślą o bezpieczeństwie mieszkańców i podróżujących – podkreśla starosta Jarosław Sochacki.

Prace przy remoncie odcinka Kupno-Radziki Duże mają się zakończyć jeszcze w tym roku, natomiast cała droga będzie zmodernizowana do 31 maja 2023 r. Wykonawcą jest Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Mar-Dar.

(jd), fot. Powiat Rypiński

Gmina Rypin

Wydali prawie 2 mln. zł

W listopadzie w gminie Rypin zakończyła się przebudowa lokalnych dróg na trasie Sadłowo-Stępowo. Wszystko w ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Wyremontowane zostały dwa odcinki o łącznej długości blisko 2 km. W ramach inwestycji jezdnie na całej długości została poszerzona do pięciu metrów. Pojawiła się nowa nawierzchnia asfaltowa, odtworzono rowy przydrożne. Zastosowano nowe oznakowanie drogowe oraz elementy techniczne, poprawiające komfort i bez-

pieczeństwo. Remont kosztował łącznie blisko 2 mln zł. Gmina Rypin pozyskała prawie 850 tys. zł dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wykonawcą prac było Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o. z Lipna.

(AdWo), fot. nadesłane

W Dębianach po równym asfalcie

GMINA RYPIN ➤ W sobotnie popołudnie 3 grudnia oficjalnie oddano do użytku przebudowaną drogę gminną w miejscowości Dębiany. To kolejna inwestycja drogowa zrealizowana przez lokalny samorząd w celu poprawy bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców

Modernizacja blisko dwukilometrowego odcinka to część dużej inwestycji, w ramach której przebudowywanych jest kilka dróg w gminie. Całe zadanie pochłonie 15 mln. zł, z czego znaczną większość stanowi dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład. W sobotniej uroczystości wzięli udział mieszkańcy wsi oraz przedstawiciele samorządu powiatu i władz gminy.

Poświęcenia oddanej inwestycji dokonał ks. kan. Marek Zacieski, proboszcz parafii św. Bartłomieja w Rogowie. Po części oficjalnej, wszyscy udali się na poczęstunek. O podniebienia gości zadbały panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Dębianach.

– W tym roku na inwestycje drogowe przeznaczaliśmy ponad 15 mln. zł – mówi Janusz Tyburski, wójt gminy Rypin. – Droga w Dę-

bianach została wykonana terminowo, przy jednoczesnym zachowaniu najwyższych standardów jakościowych. Wykonawca bardzo się postarał. Mam nadzieję, że będzie ona służyła mieszkańcom przez wiele lat. Sukcesywnie prowadzone są prace przygotowawcze do kolejnych zadań

Z inwestycji cieszy się również radna Sylwia Laskowska-Zakierska, która w imieniu mieszkań-

ców zabiegała o remont drogi.

– Dokumentacja była gotowa już wcześniej, czekaliśmy tylko na odpowiednie środki. Udało się i prace związane z przebudową drogi ruszyły. Dziś mieszkańcy zyskali bezpieczną infrastrukturę, z której już mogą w pełni korzystać.

Wagę i rolę dobrej współpracy przy realizacji inwestycji podkreśla członek zarządu powiatu

Piotr Makowski.

– Dobra współpraca gminy z powiatem procentuje tego typu inwestycjami, które znacznie poprawiają bezpieczeństwo użytkowników ruchu w naszych miejscowościach. Samorząd istnieje przede wszystkim dla mieszkańców, dlatego wszystko co robimy, robimy z myślą o nich – dodaje radny Piotr Makowski.

Tekst i fot. (AdWo)

Gmina Rypin

I ty możesz pomóc

10 grudnia w remizie OSP w Rypałkach Prywatnych już po raz kolejny przeprowadzona zostanie akcja „Pacuszka dla Maluszka”.

I TY MOŻESZ POMÓC!
WEŹ UDZIAŁ W AKCJI I ZOSTAŃ ŚWIĘTYM MIKOŁAJEM DLA POTRZEBUJĄCYCH DZIECI
JUŻ 10 GRUDNIA 2022 ROKU OD GODZINY 12:00
ODBĘDZIE SIĘ AKCJA PACUSZKA DLA MALUSZKA!
AKCJA ORGANIZOWANA JEST W DOMU STRAŻAKA W RYPAŁKACH PRYWATNYCH.

W TYM ROKU PROSIMY O DATKI W POSTACI:
SZAMPONY, ŻELE POD PRYSZNIC, PASTY DO ZĘBÓW, SZCZOTECZKI DO MYCIA ZĘBÓW, PROSZKI DO PRANIA, PŁYNY DO PŁUKANIA, KREMY DO RĄK, CHUSTECZKI HIGIENICZNE, PŁATKI ŚNIADANIOWE, KAKAO, DŻEMY, HERBATY RÓŻNEGO RODZAJU ORAZ SŁODYCZE.

To bożonarodzeniowa akcja, do której od 2013 r., zawsze w świątecznej atmosferze, zaprasza Fundacja Małych Stópek. Jej adresatami są podobnie jak w ubiegłych latach zaprzyjaźnione instytucje takie jak: domy dziecka, domy małego dziecka, domy samotnej matki oraz hospicja. Ponadto owoce zbiórki trafiają również do mam w trudnej sytuacji życiowej, oczeku-

jących narodzin dziecka oraz podopiecznych organizacji, których maluchy już pojawiły się na świecie. Symbolem akcji od samego początku jest specjalna „pacuszka” bombka.

– Zebrane podczas tegorocznej zbiórki datki trafią do Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Golubiu-Dobrzyniu – informuje koordynatorka akcji Weroni-

ka Przybyszewska. – Potrzebne są szampony, żele pod prysznic, pasty oraz szczoteczki do mycia zębów, kremy do rąk, chusteczki higieniczne, płatki śniadaniowe, kakao, dżemy, herbaty różnego rodzaju oraz słodycze. Dary należy przynieść do budynku OSP w Rypałkach Prywatnych, w sobotę 4 grudnia od godziny 12.00.

Fundacja Małych Stópek powstała 5 kwietnia 2012 r. w Szczecinie. Jej misją jest ochrona każdego nienarodzonego dziecka, bez względu na warunki i okoliczności w jakich się poczęło oraz promocja odpowiedzialnego rodzicielstwa. Fundacja działa na rzecz ogółu społeczności, w służbie rodzinie i człowiekowi. W szczególności promuje wartości, które stanowią fundament instytucji rodziny. Pomaga rodzinom i osobom, które są niepewne i zagubione wobec swych zadań lub zwątpiły i zatraciły świadomość znaczenia i prawdy życia małżeńskiego oraz rodzinnego.

**(AdWo),
fot. nadesłane**

Gmina Brzuze

W Łączonku będzie jaśniej

Trwa budowa energooszczędnego oświetlenia drogowego wokół świetlicy w Łączonku, w której od 13 lat skupia się działalność sołectwa.

Inwestycja ma na celu poprawę bezpieczeństwa i estetyki w centralnej części malowniczej wsi, położonej między trzema jeziorami w pobliżu trąbskiego buczyny.

– Świetlica została zbudowana na wykupionej przez gminę Brzuze działce, położonej na rozstaju dróg: powiatowej i wówczas gminnej. W 2010 roku droga gminna uzyskała nawierzchnię bitumiczną. Z kolei w 2018 r. została kupiona przez samorząd sąsiednia działka z budynkiem dawnej zlewni mleka. Mieścił się w nim sklep, lecz został zamknięty, a właściciel sprze-

dał nam tę nieruchomość. Ze środków funduszu sołeckiego i budżetu gminy wyremontowano elewację, rozebrano przybudówki i obecnie mieści się tam magazynek, z którego korzysta sołectwo. Z tych samych źródeł finansowana jest budowa oświetlenia drogowego, aby ten niewielki, ale jakże ważny dla wsi obszar, jeszcze lepiej służył mieszkańcom – wyjaśnia wójt Jan Koprowski.

Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, latarnie mają zacząć świecić jeszcze w tym roku.

Tekst i fot. (jd)

Dlaczego naturalna choinka?

LASY PAŃSTWOWE ➤ W okresie przedświątecznym z utęsknieniem wyczekujemy, kiedy choinka zawita do naszych domów. Choć co roku trendy w dekoracji się zmieniają to jedno pytanie pozostaje niezmiennie – wybrać choinkę sztuczną czy naturalną? Gdzie kupić najpiękniejsze drzewko? Według nas odpowiedź jest jedna. Prawdziwą! Tę z lasu.

NATURALNA CZY SZTUCZNA?

Prawdziwa pochodzi najczęściej ze specjalnych plantacji choinkowych. Niektóre pozyskuje się wprost z lasu w ramach zaplanowanych wcześniej zabiegów pielęgnacyjnych. Prawdziwą choinkę można kupić ciętą (bez korzeni) lub w doniczce (z korzeniami).

SZTUCZNA CHOINKA

- Powstaje z tworzyw sztucznych, których produkcja powoduje zanieczyszczenie środowiska
- Nie podlega recyklingowi
- Rozkłada się przez 500 lat!

CHOINKA Z LASU

- Jest naturalna – do jej produkcji nie są używane chemikalia
- Gdy rośnie, produkuje tlen, pochłania dwutlenek węgla i służy zwierzętom
- Szybko ulega naturalnemu rozkładowi i nie zanieczyszcza środowiska
- Jej naturalne olejki eteryczne podkreślają świąteczną atmosferę

DBAJ O CHOINKĘ W DOMU!

- Nie stawiaj jej przy kaloryferze – lepiej przy oknie. Im niższa temperatura pomieszczenia, tym dłużej drzewko zachowa igły
- Regularnie podlewaj choinkę, nawet jeśli jest ścięta – tak przedłuży jej świeżość

JEDŁA

ŚWIERK

SOSNA

CO PO ŚWIĘTACH? Prawdziwą choinkę możesz:

1. Wyrzucić na kompost
2. Spalić w ognisku
3. Oddać za darmo do specjalnego punktu zbioru choinek, gdzie zostanie:
 - A. rozdrobniona i wykorzystana w ogrodach
 - B. spalona w elektrowni

PAMIĘTAJ! NIE KUPUJ CHOINKI Z NIEPEWNEGO ŹRÓDŁA. ZAOPATRZ SIĘ W NIĄ U LEŚNIKÓW LUB SPRZEDAWCÓW, KTÓRZY MOGĄ OKAZAĆ DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY LEGALNE POZYSKANIE DRZEWKA.

Opracowanie: Lasy Państwowe
Projekt graficzny: Polska Grupa Infograficzna

Choinka jest dla nas nieodzownym elementem Świąt Bożego Narodzenia. Jest piękną ozdobą naszego domu oraz wprowadza nas w cudowny, świąteczny klimat. To przy niej spotykamy się w gronie najbliższych nam osób, składając sobie życzenia. Co roku każdy grzeczny maluch czeka na moment aż znajdzie pod nią stos prezentów, które podarował mu Święty Mikołaj.

Gdzie kupić drzewko?

W choinkę najlepiej zaopatrzyć się w najbliższym nadleśnictwie. Wówczas mamy pewność, że będzie ona pochodziła z legalnego źródła. Choinki z legalnych upraw posiadają specjalne etykiety, a te sprzedawane przez nadleśnictwa i leśnictwa wydawane są wraz z odpowiednią asygnatą. Pochodzą one ze specjalnie do tego przygotowanych plantacji, bądź z cięć pielęgnacyjnych prowadzonych w ramach zrównoważonej gospodarki leśnej. Plantacje choinek zakłada się również pod liniami energetycznymi, w których raczej trudno będzie docelowo wyhodować kilkudziesięcioletni las. Taka plantacja przez 4 do 7 lat stanowi element ekosystemu, biorący udział w obiegu dwu-

tlenku węgla i tlenu.

Możemy ją łatwo zutylizować, czy przekazać do kompostowni, gdzie powstaje z nich nawóz do obsypywania sadzonek. Pocięte gałązki mogą zostać także wykorzystane jako płaszcz ochronny dla naszych roślin ogrodowych czy zostać przekazane do zoo. To przysmak dla niektórych zwierząt, ale i zabawka, na której mogą ostrzyć pazury.

Sztuczne choinki rozkładają się minimum 500 lat, a sama ich produkcja powoduje wytwarzanie ogromnej ilości zanieczyszczeń. Ciężko ją przetworzyć, gdyż jest to kombinacja plastiku i metalu, co nie jest łatwe w recyklingu. Mimo, że mogą nam posłużyć po kilka lat, ich szkodliwość dla środowiska jest nadal bardzo duża.

O czym warto pamiętać?

Korzystanie z naturalnych choinek nie uszczupla zasobów przyrodniczych, ponieważ w miejsce wyciętych drzew, leśnicy sadzą kolejne.

Zapraszamy do zakupu świątecznego drzewka z Lasów Państwowych!

Warto sprawdzić, od kiedy i gdzie są sprzedawane choinki. Odbywa się to z reguły przy siedzibach nadleśnictw, leśnictw

albo w szkółkach leśnych. Aby kupić choinkę, należy skontaktować się z najbliższym nadleśnictwem lub leśnictwem telefonicznie lub udać się do biura nadleśnictwa w terminie, w którym wyznaczone zostały godziny sprzedaży. Informacje znajdują się na stronach internetowych nadleśnictw.

Czy naturalna choinka jest zdrowa? Zalety naturalnej choinki

Choinka naturalna czy sztuczna? Która jest lepsza dla naszego zdrowia? Wielu z nas ma ten dylemat, kupując świąteczne drzewko. Naturalną choinkę, zwłaszcza żywą, rosnącą w doniczce, warto wybrać nie tylko ze względu na tradycję – wydziela bowiem korzystne dla zdrowia olejki eteryczne. Pytanie tylko na jaki gatunek drzewka się zdecydować, bo świerk, jodła czy sosna mają nieco inne właściwości aromaterapeutyczne.

Choinka sztuczna czy naturalna?

Nie jest prawdą, że kupując choinkę ze sztucznego tworzywa, chronimy środowisko. Produkcja sztucznego drzewka wymaga zużycia nieodnawialnych bogactw naturalnych (gazu i ropy), powoduje zwiększanie

emisji dwutlenku węgla. Choć posłuży nam kilka sezonów, to gdy trafi na wysypisko śmieci, będzie się rozkładać setki lat, szkodząc środowisku.

Trudno bowiem odzyskać surowce, zwykle choinki są produkowane z PCV, które poddaje się recyklingowi w specjalnych przemysłowych instalacjach. Nie miejmy zatem wyrzutów sumienia, wybierając naturalne drzewko.

Większość dostępnych w handlu choinek pochodzi z wyspecjalizowanych plantacji. Rosnąc, w ciągu 10 lat, każde choinkowe drzewko absorbuje 25 kg dwutlenku węgla. Stuhektarowa plantacja pochłania rocznie ponad 1500 ton dwutlenku węgla! Nie ma problemu z rozkładem, a w niektórych miastach organizowana jest zbiórka starych choinek dla ogrodu zoologicznego.

Dla zdrowia lepsza jest oczywiście naturalna choinka. Zamiast ściętej najlepiej kupić drzewko rosnące w doniczce, z nieuszkodzoną bryłą korzeniową – można je będzie wiosną wsadzić do ziemi. Taka choinka, jak każdy iglak, wydziela korzystnie działające olejki eteryczne.

Właściwości zdrowotne olejków eterycznych zawartych w drzewkach iglastych

Sosna, świerk czy jodła? Dokonując wyboru żywej choinki, warto wziąć pod uwagę aromaterapeutyczne właściwości drzew iglastych. Olejek sosnowy ma działanie pobudzające i wzmacniające; z żywicy sosny produkuje się terpentynę – pomocną przy bólach reumatycznych i w katarze, zaś pączki sosny wchodzi w skład łagodzącego kaszel syropu pinowego. Olejek świerkowy działa odprężająco, łagodzi napięcie mięśni i wycisza.

Naturalna jest bardziej „eko”

Naturalna, żywa choinka to przede wszystkim nawiązanie do tradycyjnych świąt, gdzie drzewko świąteczne wypełniało zapachem cały dom. Naturalna barwa igieł, zapach żywicy, nie-

co nieregularny kształt, odrobinę krzywy czubek, wszystko to nadaje wyjątkowy charakter każdemu świątecznemu drzewku i sprawia, że każda choinka jest inna.

Ponadto hodowla prawdziwej choinki jest bardziej ekologiczna. Choinka rosnąc cały czas, pobiera szkodliwy dwutlenek węgla i przetwarza go na tlen. Po wycięciu jej korzenie stanowią dobrą biomasę, która przekształca się w próchnicę użyźniającą glebę.

Jeśli naturalna, to jaki gatunek?

Poszukiwanymi gatunkami na bożonarodzeniowe drzewka są głównie jodła i świerk. Sosnę, w którą obfitują nasze lasy, rzadko wybieramy jako tradycyjną ozdobę, chociaż dawniej ten gatunek był bardzo popularnym drzewkiem bożonarodzeniowym.

Z obserwacji kilku ostatnich lat wynika, że najczęściej wybieranym drzewkiem na choinkę jest świerk – zarówno świerk pospolity jak i świerk kłujący, choć znacznie droższy. Wiąże się to z długą tradycją, przystępną ceną, stożkowym pokrojem, a przede wszystkim z intensywnym żywicznym zapachem świerkowych igieł.

Sosna pospolita jest wybierana ze względu na rzadkie igły. Jej największym atutem jest atrakcyjna cena oraz żywiczny zapach igieł, które długo utrzymują się na gałązkach.

Kilka tysięcy złotych za wycięcie choinki

Dzisiaj choinki są na tyle powszechnie dostępne, że kradzieże drzewek z lasów stanowią marginalny odsetek. Co nie znaczy, że nie mają znaczenia. Drzewka wycinane z upraw leśnych to egzemplarze ok. 10-letnie, które potencjalnie mają rosnąć przez kilkadziesiąt, czy nawet sto kilkadziesiąt lat. Nie sposób ich zastąpić, dosadzając w miejsce wyciętych nowe. Przy tym złodzieje na choinki wybierają drzewka najładniejsze, okazałe, nieuszkodzone, czyli właśnie te, które leśnicy chcieliby widzieć w przyszłości jako dorodne drzewa.

Straż Leśna w ostatnich latach ujawniła kilkadziesiąt tego rodzaju przypadków. Jednak za nielegalnie wycięte drzewko grozi mandat w wysokości do 500 zł, choć można mocno się zdziwić, ponieważ sprawa może trafić do sądu, a ten ma możliwość zasądzenia nie tylko kary grzywny do 5 tys. zł, ale także nawiązki wynoszącej podwójną wartość wyciętego drzewa lub drzew.

Aby drzewko długo zachowało piękny wygląd...

Jak radzą eksperci, trzeba przestrzegać kilku zasad, aby choinka nie gubiła igieł i jak najdłużej stała:

- podczas zakupów warto zwrócić uwagę na to, żeby choinka miała zielone igły i gęste, giętkie gałązki, tylko świeże drzewka mogą towarzyszyć nam w domu przez kilka tygodni,
- warto jest zadbać o odpowiednią temperaturę otoczenia, przed ostatecznym wstawieniem choinki do domu należy ją zahartować przez około godzinę w chłodnym pomieszczeniu lub na balkonie, należy zadbać o to, by choinka stała z daleka od źródła ciepła – kaloryferów, piecyków i kominka,

- choinki w doniczkach nie wymagają przesadzania; cięte drzewka należy wstawić do specjalnego stojaka, który wypełniamy wodą,

- aby choinka nie gubiła igieł, przed wstawieniem drzewka do stojaka należy obciąć 2-3 cm pnia, a następnie zahartować go, wkładając drzewko do wiaderka lub stojaka z ciepłą wodą, dzięki temu choinka będzie lepiej wchłaniała wodę,

- zarówno drzewko cięte jak i choinkę w doniczce należy podlewać regularnie letnią wodą, ziemia w doniczce powinna być lekko wilgotna, zaś w przypadku drzewka ciętego poziom wody nie może opaść poniżej linii jego pnia,

- dekorując choinkę, staraj się także używać oświetlenia LED zamiast standardowych światełek, które wytwarzają dużo ciepła,

- piękna, kolorowa choinka jest zawsze przedmiotem szczególnego zainteresowania ze strony dzieci, dlatego jeśli w domu są maluchy, drzewko należy w odpowiedni zabezpieczyć, aby najmłodszy domownik mógł bezpiecznie szukać pod nim gwiazdkowych prezentów.

Trudno wyobrazić sobie świąteczny dom bez choinki – drzewka ozdobione bombka-

mi, łańcuchami i światełkami, przy którym w wigilijny wieczór gromadzi się cała rodzina, śpiewając kolędy i czekając na rozpakowanie prezentów. Tradycja ubierania choinki sięga kilku wieków wstecz, lecz wciąż ma się znakomicie i przetrwała nie tylko w Polsce, lecz także w innych państwach europejskich i amerykańskich. Z jakiego kraju pochodzi zwyczaj ubierania choinki, dlaczego ubiera się choinkę i co sprawia, że tradycja choinki wigilijnej jest tak silnie zakorzeniona w naszej kulturze?

Z jakiego kraju pochodzi zwyczaj ubierania choinki?

Z pewnością nie zaskoczysz cię, mówiąc, że zwyczaj strojenia choinki pochodzi z Niemiec – ten fakt jest bardzo często powtarzany przez nauczycieli już w podstawówkach. Jednak w większości przypadków oprócz informacji o tym, z jakiego kraju pochodzi zwyczaj ubierania choinki, mało kto potrafi podać więcej szczegółów. Spieszymy z pomocą, byś mógł podczas nadchodzących świąt podzielić się z bliskimi ciekawostkami na temat tradycji ubierania choinki!

Jak już wspomnieliśmy, zwyczaj ozdabiania choinki pochodzi z Niemiec, gdzie drzewka świąteczne były znane już w XVI wieku – i wywodzi się z niemieckiej tradycji ewangelickiej. Wśród ciekawostek można znaleźć informację, że zwolennikiem choinek miał być sam Marcin Luter, a świąteczne drzewka w XVI-wiecznych Niemczech dekorowano jabłkami i papierowymi ozdobami. Następnie tradycja ubierania choinki trafiła do Francji, za sprawą księżniczki Heleny Meklemburskiej, natomiast do pozostałych krajów europejskich i amerykańskich zwyczaj ozdabiania choinki wprowadziła brytyjska królowa Wiktorja, żona niemieckiego księcia Alberta Sachsen Coburg-Gotha. Do Polski ozdobne drzewka świąteczne trafiły dopiero na przełomie XVIII i XIX wieku, kiedy nasz kraj znajdował się pod zaborem pruskim.

Początkowo zwyczaj choinki na święta przyjął się wśród rodzimej arystokracji, by dopiero później na stałe zagościć we wszystkich polskich domach. Jeszcze przed przybyciem drzewka do Polski zwyczaj ubierania choinki był postrzegany przez kościół katolicki jako rytuał pogański, lecz został on zatwierdzony jako symbol re-

ligijny w XVIII wieku, dzięki czemu dziś znajdziemy drzewka bożonarodzeniowe także w świątyniach.

Dlaczego ubiera się choinkę? Symbolika świątecznego drzewka

Choinką bożonarodzeniową nazywamy ozdobione drzewko iglaste – świerk, sosnę lub jodłę. Drzewko świąteczne symbolizuje życie, odradzanie się i płodność, a kolor zielony jest utożsamiany z nadzieją, vitalnością i narodzinami.

Oprócz symboliki drzewka nie bez znaczenia są również dekoracje świąteczne jakimi przystrajamy choinkę. Świąteczka symbolizują narodziny Jezusa, wskazują drogę, chronią dom i odstraszać złe moce. Na współczesnych choinkach najczęściej znajdziemy ozdobne bombki, których kształt nawiązuje do jabłek – symbolu zdrowia i pożywienia dla duchów zmarłych. Kilka wieków temu zwyczaj ubierania choinki obejmował właśnie przystrajanie drzewek wspomnianymi jabłkami, a także orzechami, które miały być symbolem siły, dobrobytu i udanego pożycia małżeńskiego. Zwyczaj ozdabiania choinki to także zakładanie łańcuchów będących znakiem rodzinnych więzi. W niektórych domach wciąż ozdabia się choinki aniołami, których zadaniem jest opieka nad domem.

Wiele osób pamięta, gdy ojciec z rana wyruszał do lasu lub na bazar, żeby upolować upragnione drzewko. Jakież ożywienie dawał zapach świeżej choinki. Wydawało się jakby wraz ze świętami przyszedł do nas cały las. Później całą rodziną ubierało się drzewko najróżniejszymi ozdobami, takimi jak: łańcuchy z bibuły, papierowe ptaszki, pomalowane szyszki i bombki w kształcie grzybków. Wszyscy czekaliśmy, aż będzie można powiesić na czubku gwiazdę betlejemską.

W grudniu każdego roku w miastach całej Polski ustawiane są naturalne choinki. Tradycyjne drzewka pochodzące z lasu są najpiękniejsze i prawdziwie ekologiczne. Podczas kilkuletniego, intensywnego wzrostu wiążą w drewnie znaczne ilości dwutlenku węgla. W procesie fotosyntezy „produkują” tlen. Po ich wycięciu korzenie pozostają w glebie, wzbogacając ją w próchnicę. Naturalna choinka wnosi niepowtarzalną atmosferę, wspaniały zapach lasu, wydziela olejki eteryczne o korzystnym wpływie na zdro-

wie człowieka. Na taką choinkę przyjemnie spojrzeć, dotykać jej gałązek, czuć naturę.

W nadleśnictwach nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Toruniu już niebawem rozpoczyna się sprzedaż choinek. W tym roku toruńscy leśnicy przygotowali na sprzedaż prawie 32 tys. choinek. Do wyboru są świerki (pospolity, srebrny i kłujący), sosny i jodły. Drzewko możemy sami pozyskać, wykupując u leśniczego asygnatę lub kupić przygotowane już wcześniej w doniczce z bryłą korzeniową. Średnia cena za dwumetrowe drzewko od leśnika jest atrakcyjna i wynosi ok. 35 zł.

Jakie drzewko wybrać?

Wyboru choinki na specjalnie przygotowanej plantacji możemy dokonać sami. Taka forma zakupu daje możliwość upatrzenia sobie najładniejszego drzewka i spokojny wybór wśród choinek specjalnie przygotowanych na okres świąteczny lub przeznaczonych do wycięcia w ramach pielęgnacji lasu. Możemy sami pozyskać wybrany okaz, tworząc miły, świąteczny i niepowtarzalny nastrój wyprawy do lasu wraz z rodziną. Wycinając samodzielnie choinkę, mamy pewność, że jest świeża i długo nam posłuży. Przy zawieszaniu ozdób igliwie nie będzie się obsypywać, jak ma to miejsce przy choinkach ściętych dużo wcześniej. Najintensywniej pachnie świerk, wypełniając dom zapachem lasu. Jodła i sosna z kolei bardzo długo utrzymują igły na gałązkach, dzięki czemu możemy cieszyć się ich widokiem nawet przez kilka tygodni.

Ozdoby i dekoracje świąteczne z drewna

Idealnie sprawdzają się do świątecznego wystroju mieszkania! Dekoracje świąteczne z drewna litego będą cudownym dodatkiem do aranżacji wystroju stołu, salonu czy pokoju gościnnego na Boże Narodzenie. Ciekawą propozycją są napisy do powieszenia oraz szopki do postawienia. Surowy kolor materiału sprawia, że dodatki mają uniwersalny charakter i świetnie sprawdzają się zarówno we wnętrzach nowoczesnych jak i rustykalnych. Proponujemy także dekoracje świąteczne z drewna w kształcie bombek – odpowiednie na Boże Narodzenie. Do wykonania ozdób najczęściej wykorzystywany zostaje surowiec z buku, jesionu lub dębu. Dla większego spersonalizowania przedmiotu

można zastosować specjalne lakiery, bejce i farby, i dopasować kolor ozdób do własnych preferencji. Ręcznie wykonane produkty mogą posłużyć do dekoracji stołu, ale część doskonale sprawdzi się jako świąteczne ozdoby choinkowe. W połączeniu z jutowym sznurkiem będą bardzo efektownym dodatkiem świątecznego drzewka. Bombki ze sklejek są ciekawym pomysłem na promocję drewna jako surowca odnawialnego, o szerokiej palecie zastosowań. Umieszczenie drewnianych bombek bez wątpienia stworzy świąteczny klimat, dodatkowo wzbudzi zainteresowanie ciekawymi i oryginalnymi ozdobami choinkowymi, obok których nikt nie przejdzie obojętnie.

Dlaczego drewniane ozdoby to dobry wybór?

Drewno jest materiałem naturalnym i ponadczasowym podobnie jak święta Bożego Narodzenia. Jego unikatowa struktura, słoje drewna, sęki i naturalne przebarwienia sprawiają, że nie ma dwóch identycznych ozdób bożonarodzeniowych. Drewno jest materiałem ponadczasowym, pasującym do każdego stylu. Dodatkowo drewniane ozdoby to wybór ekologiczny. Pamiętaj, że to właśnie te niepozorne detale tworzą niezapomniane wspomnienia. Ozdoby choinkowe jakie możemy dziś kupić na każdym kroku, są przepiękne, kolorowe, błyszczące i robią ogromne wrażenie. Jednak chwilami można poczuć tęsknotę za dawnymi, skromniejszymi ozdobami. Niegdyś całe rodziny spędzały wspólnie czas, przygotowując świąteczne zdobienia. Powstawały papierowe łańcuchy, malowane farbami karteczki z życzeniami, zabawki z drewna, kasztanów czy barwnych szkiełek.

I choć dawne choinki nie były tak spektakularne i nie wyglądały perfekcyjnie, było w nich coś magicznego i swojego. Nie wiem jak Wy, ale ja tęsknię za zapachem kleju, trochę niezdarnymi, kolorowymi rysunkami, malowanymi farbami czy koślawymi figurkami, opowiadającymi wymyślane przez nas historie.

Jednak świat pędzi do przodu i na wszystko brakuje dziś czasu. Poza tym przecież nieważne jak wyglądają nasze choinki, ważne jest to, byśmy w ich pobliżu spotkali wszystkich tych, których kochamy i tych, z którymi chcemy być.

(artykuł sponsorowany)

Poznawali nowe smaki

GMINA BRZUZE ▶ W piątek 2 grudnia w Domu Kultury Osada w Ostrowitem miał miejsce pokaz kulinarny skierowany do osób pracujących w kuchni i przedstawicielek kół gospodyń wiejskich z terenu gminy Brzuze

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

Tofucznicza, pasty: szpinakowa, pomidorowa tuńczykowa na bazie serka mascarpone, zupa krem z pieczonych buraków, burger z falafelem, tatar z pomidorów, pieczone jabłko z lodami i kremem z dodatkiem sosu teryaki – takie m.in. dania serwował Paweł Filipiak, doradca kulinarny firmy Develey. W trakcie pokazu prowadzący zachęcał do gotowania potraw z użyciem produktów dystrybu-

owanych przez Develey oraz do urozmaicania posiłków o dotąd mało znane produkty.

Sięganie do przepisów kuchni śródziemnomorskiej, arabskiej, azjatyckiej oraz przyrządzanie jedzenia wegańskiego i wegetariańskiego staje się coraz bardziej popularne. Firma ma w Warszawie studio kulinarne i zaprasza na szkolenia kucharzy gotujących w stołówkach i restauracjach.

– Jesteśmy w stanie dostarczyć rodzaj pokazu i rodzaj kuchni do danego odbiorcy i panujących trendów. Staramy się prezentować kuchnię świata, wzbogacać wiedzę uczestników warsztatów i podnosić ich świadomość żywieniową – mówi Robert Mareczko z Develey.

Jedną z uczestniczek warszawskich pokazów była Urszula Sierpińska, intendientka ze Szkoły Podstawowej w Ostrowitem.

– Nasza kuchnia gotuje posiłki dla wszystkich szkół w gminie Brzuze. Są dowożone w termosach. Kupuję w Develey makarony z mąki durum, gdyż są wysokiej jakości i nie zamieniają się w papkę, nawet wtedy gdy są dłużej w termosie. Poza tym ryż, kaszę bulgur oraz przetwory z pomidorów, głównie pulpe. Jest bez chemicznych dodatków i bardzo smaczna. Staram się dbać o to, żeby wszystko co

dzieci dostają do jedzenia było wysokiej jakości, nawet jeśli jest sporo droższe – podkreśla Urszula Sierpińska.

Część potraw przygotowanych podczas pokazu przypadła uczestnikom do gustu, część nie. Zupa krem z buraków smakowała wszystkim, natomiast tofucznicza czyli zamiennik jajeczniczy sporządzony z tofu, nielicznym.

Tekst i fot. (jd)

O królu, który lubił mleko ponad wszystko

RYPIN ▶ We wtorek 29 listopada na scenie Rypińskiego Domu Kultury pojawili się król i królowa z całym dworem, gdyż tego dnia miała miejsce premiera „Bajki o królu” autorstwa Justyny Motylewskiej, przez nią również wyreżyserowana

– Czego się Justyna dotknie, to się w złoto zamienia – powiedziała po spektaklu Monika Kalinowska, dyrektorka biura burmistrza.

Justyna Motylewska, oprócz tego, że zarządza domem kultury, w wolnych chwilach tworzy. Píše bajki, piosenki, komponuje. W czasie pandemii na facebookowym profilu instytucji pojawiały się utwory, które zrealizowała wraz z całą załogą. Było to remedium na tamten ponury czas, gdy wszyscy byliśmy zamknięci w domach, baliśmy się o zdrowie swoje i bliskich, a wszelkie imprezy zostały odwołane. Wówczas wystarczyło wejść na Facebook i oderwać się od nieciekawej rzeczywistości, podążając za pracownikami RDK-u, którzy dostarczali swoim widzom wirtualnej rozrywki. Bardzo ciekawej i pomyślowej, dodajmy.

Tak się złożyło, że jeszcze wiosną tego roku Dobrzyński Uniwersytet Ludowy wystarał się o grant na zajęcia teatralne dla swoich członków, i tak się złożyło, że Justyna Motylewska miała napisać znaczną część bajki.

– Prawie cały scenariusz

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

miałam przygotowany już wcześniej Pracując jako instruktorka w domu kultury lubiłam popełniać takie historyjki. Jest to rymowane opowiadanie napisane w oparciu o wiersz Jana Brzechwy „Bajka o królu”. Lata temu czytałam go swoim małym dzieciom. Syn i ja znaliśmy ową bajkę na pamięć. Jakiś czas temu zainspirowana tym utworem, napisałam ¾

tekstu i odłożyłam. Gdy Dobrzyński Uniwersytet Ludowy oraz Stowarzyszenie Tradycja i Rozwój zrobiły nabór na zajęcia teatralne, które miałam poprowadzić, wyciągnęłam tekst, dokończyłam, wygładziłam i stał się on przyczynkiem do pokazania efektów kilkumiesięcznej pracy aktorów. Same warsztaty trwały od maja do sierpnia. Potem zaczęły się

próby – wyjaśnia autorka całego zamieszania.

Na zajęcia zgłosiło się 14 seniorów i wszyscy wystąpili na scenie. Dołączył do nich będący wówczas na stażu w RDK-u młody człowiek – Kuba Chabowski.

– Aktorzy z wielkim zaangażowaniem i odpowiedzialnością podeszli do pracy. Byli punktualni, nawet część strojów uszyły

panie występujące w spektaklu, a pozostałe wypożyczył nam Andrzej Szalkowski, dyrektor Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej. Kostiumy błaznów kupiliśmy, na pewno jeszcze nie raz je wykorzystamy – zapowiada reżyserka.

Scenografię i rekwizyty przygotowali pracownicy RDK-u. Duży wkład w tę twórczość miała plastyczka Agnieszka Szwankowska.

Na premierze „Bajki o królu” sala była pełna, nawet trzeba było dostawić kilka krzeseł. Spektakl tak się spodobał, że przez kilka następnych dni był grany dla uczniów i przedszkolaków z Rypina, ale też dla Domów Dziennego Pobytu Senior+ w Rypinie i Starym Kobrzyńcu, Środowiskowego Domu Samopomocy w Rypinie, Warsztatu Terapii Zajęciowej Nadzieja, a w środę 7 grudnia zespół wystąpił na scenie Domu Kultury Osada w Ostrowitem w gminie Brzuze.

Tuż po wtorkowej premierze „Bajki o królu” wystąpił z recitalem piosenek z repertuaru Krzysztofa Krawczyka Mirosław Deredas.

Tekst i fot. (jd)

O patriotyzmie mówili wierszem

RYPIN ▶ W środę 23 listopada Rypiński Dom Kultury zorganizował po raz 31. Turniej Recytatorski Poezji Patriotycznej. Udział w konkursie wzięła młodzież ze starszych klas szkół podstawowych oraz ze szkół średnich z terenu miasta i powiatu

W szranki stanęło 30 uczniów. Jury w składzie – polonistki: Daniela Kędziorska i Natalia Szczepańska oraz Zenobia Rogowska, przewodnicząca Katolickiego Stowarzyszenia Civitas Christiana wysłuchało utworów m.in. Cypriana Kamila Norwida, Władysława Bełzy, Artura Oppmana, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Wisławy Szymborskiej, Tadeusza Różewicza, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Stanisława Balińskiego, Leopolda Staffa, Tadeusza Nowaka, Jonasza Kofty, Zbigniewa Staweckiego, recytowanych przez młodych ludzi. Pod uwagę wzięto przede wszystkim interpretację utworów oraz dobór repertuaru i dykcję.

– 31. Turniej Recytatorski Poezji Patriotycznej to szmat historii i wielu uczestników. Ponad wiek temu odzyskał się niepodległość i na każdym kroku, pod-

czas całego roku, podkreślamy jak ważne jest to wydarzenie dla naszego kraju i dla nas, Polaków. Czujemy się wyróżnieni że przyszło nam żyć w wolnej ojczyźnie, szczególnie teraz, gdy za naszą wschodnią granicą to-

czy się straszna wojna. Bardzo dziękuję nauczycielom za znakomite przygotowanie uczestników i przemyślny wybór recytowanych przez nich utworów – mówi Justyna Motylewska, dyrektorka Rypińskiego Domu

Kultury.

Wyniki 31. Turnieju Recytatorskiego Poezji Patriotycznej

Szkoły podstawowe

I miejsce – Kornelia Umińska, SP w Borzyminie,

II miejsce – Kamil Wiśniewski, SP w Stępowie,

III miejsce – Oliwia Małecka, SP w Kowalkach i Amelia Maria Kurtyka, SP w Sadłowie,

wyróżnienia – Aleksander Zglinicki, SP w Borzyminie, Julia Stogowska, SP w Sadłowie,

Wiktoria Groszewska, SP w Nadrożu.

Szkoły ponadpodstawowe

I miejsce – Adam Bytner i Wiktor Tomaszewski, ZS nr 1 w Rypinie,

II miejsce – Julia Matyasik, Grupa Teatralna Reflektor z ZS nr 1 w Rypinie,

III miejsce – Zofia Łucja Jasińska, Grupa Teatralna Reflektor z ZS nr 1 w Rypinie,

wyróżnienia – Wiktoria Dziurlikowska, ZS CKR w Nadrożu, Urszula Bełkowska, ZS nr 3 w Rypinie, Wiktor Ziomek, ZS nr 1 w Rypinie.

Tekst i fot. (jd)

Rypin

Przedświąteczny konkurs z nagrodami

Rypiński Dom Kultury wzorem ubiegłych lat ogłosił konkurs na najpiękniejszą szopkę bożonarodzeniową, zapraszając do udziału w nim całe rodziny.

– Konstruowanie szopki jest świetną okazją do umacniania więzów rodzinnych i wspólnej twórczej pracy. Z tego powodu już rok temu zdecydowaliśmy, że będziemy zapraszać do konkursu całe rodziny. Wcześniej uczestniczyły w nim szkoły – wyjaśnia Justyna Motylewska, dyrektorka RDK-u.

Szopki można wykonać w dowolnej technice. Jury pod uwagę będzie brało estetykę prac, wykorzystanie naturalnych materiałów, samodzielność wykonania, pomy-

słowość oraz zgodność treści, charakteru i formy dzieł z tradycjami bożonarodzeniowymi. Nie wskazane jest stosowanie gotowych elementów, takich jak figurki, wycinanki itp. Szopki nie powinny przekraczać następujących wymiarów: szerokość – 60 cm, wysokość – 60 cm., głębokość – 60 cm.

W konkursie mogą wziąć udział rodziny z powiatu rypińskiego. Gotowe prace należy dostarczyć do Rypińskiego Domu Kultury, ul. Warszawska 8, do 22 grudnia. Jury powołane przez or-

ganizatorów dokona kwalifikacji szopek na wystawę pokonkursową i przyzna nagrody, które będą wręczone 10 stycznia przyszłego roku podczas koncertu noworocznego w sali widowiskowej Rypińskiego Domu Kultury.

Szczegółowych informacji udziela Agnieszka Szwanowska, tel. 54 280 21 56 wew. 24. Regulamin i potrzebne formularze są dostępne na stronie: <http://rdk.rypin.eu> w zakładce „aktualności”.

Tekst i fot. (jd)

Szkoła z innej perspektywy

GMINA RYPIN ▶ 25 listopada dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz uczniowie klas I-III Szkoły Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie wzięli udział w zabawie andrzejkowej przygotowanej przez samorząd uczniowski

Nie zabrakło tradycyjnych wróżb, konkursów zręcznościowych, loterii fantowej, wesołych zabaw animacyjnych, tańców oraz słodkiego poczęstunku. Uczniowie klas IV-VIII świętowali z kolei andrzejki podczas imprezy „Noc

w szkole”, której głównym celem było pogłębianie przyjacielskich relacji wśród jej uczestników.

Wydarzenie otworzyła dyskoteka. Uczniowie pokazali, że na parkiecie nie tylko świetnie sobie radzą, ale też potrafią

zintegrować się z rówieśnikami i nauczycielami. Kolejną atrakcją stanowiła strefa kibica, gdzie fani piłki nożnej mogli oglądać trwające rozgrywki mistrzostw świata. Uczniowie grali również w planszówki, oglądali wybrane jedno-

głośne filmy i zjadali się pizzą. Po przygotowaniu sal do spania nastąpiła cisza nocna.

Rano uczestnicy zasiedli do wspólnie przygotowanego śniadania oraz porządkowali miejsca noclegu. Noc spędzona w szko-

le pokazała im placówkę z innej perspektywy, jako miejsce, gdzie można zorganizować dobrą zabawę i miło spędzić czas, bez telefonów, poznając się nawzajem.

(ak), fot. nadesłane

OGŁOSZENIE

Rzeczpospolita
Polska

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Firma Marita Rutkowska Sense realizuje projekt objęty grantem pt. **„Rozwój przedsiębiorstwa poprzez udoskonalenie usług i wprowadzenie nowego produktu w firmie Marita Rutkowska Sense dzięki zakupowi maszyn do modelowania ciała i twarzy.”** na który pozyskała środki finansowe w ramach projektu grantowego „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” pt. „Ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarze objętym LSR poprzez wsparcie mikro i małych przedsiębiorstw”.

Projekt objęty grantem współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi priorytetowej 7. Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność Działania 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014–2020

Celem projektu jest **rozwój firmy Marita Rutkowska Sense świadczącej usług kosmetyczne na terenie LGD poprzez zakup urządzenia do modelowania ciała i twarzy do końca 2022 r.** w efekcie realizacji projektu nastąpi zakup urządzenia do modelowania twarzy i ciała i wprowadzenie nowej usługi w przedsiębiorstwie – usługi do modelowania ciała i twarzy.

Dofinansowanie projektu w postaci grantu w kwocie 97 524,00 zł.

Rypin

MPEC wyjaśnia drastyczną podwyżkę

dokończenie ze str. 1

Niestety niezależnie od działań spółki ww. czynniki zewnętrzne powodują nieuchronny wzrost kosztów dostaw ciepła w roku 2023. Ze względu na to, że MPEC wyczerpał swoje możliwości obniżania cen, ważnym staje się wprowadzanie oszczędności zużycia energii cieplnej u odbiorców.

– W szczególności apelujemy o ograniczanie strat energii w ogrzewanych częściach wspólnych (klatkach schodowych, strychach, piwnicach, itp.), kontrolowanie tem-

peratury w pomieszczeniach i regulowanie zużycia ciepła za pomocą zaworów termostatycznych przy grzejnikach, wietrzenie pomieszczeń intensywnie, ale krótkotrwale, minimalizując straty ciepła czy oszczędzanie zużycia ciepłej wody. Jednocześnie zapewniamy, że nieustannie szukamy rozwiązań, które pozwolą nam w niedalekiej przyszłości obniżyć skutki kryzysu energetycznego – kończy informację do iezskanców Rypina Zarząd MPEC Sp. z o.o.

(ak),
fot. MPEC Rypin

Walka z tytoniem

CIEKAWOSTKA ▶ Tytoń przybył do Europy wraz z innymi odkryciami dokonanymi w Ameryce. Początkowo stanowił ciekawą formę redukcji stresu. Z biegiem czasu stał się na tyle kłopotliwy, że zaczęto wprowadzać zakazy palenia. Dziś więcej o walce z nałogiem

Palenie tytoniu zdenerwowało w XVI wieku kościół. Nie chodziło o względy zdrowotne, ale o fakt, że dym z fajek stanowił sporą konkurencję dla kadzidła. W związku z tym od 1575 roku zakazano używania tabaki w każdej formie w Meksyku. 15 lat później papież Urban VII rozszerzył ten zakaz na cały świat. Zagroził nawet rzuceniem klątwy kościelnej na każdego, kto przeszedł przez próg świątyni z tabaką.

Ze stosowaniem tabaki przez wiele lat walczyła Rosja. W połowie XVII wieku używka była oficjalnie zakazana w tym kraju. Jeszcze dalej poszedł sułtan Murad IV, który groził śmiercią najbardziej zagorzałym palaczom. Do katalogu „zbrodni” karanych śmiercią dodał także każdego, kto pije kawę lub alkohol. Mijały lata, a tytoń zyskiwał na popularności. W połowie XIX wieku Meksykanin Juan Adorno skonstruował pierwszą, skuteczną maszynę do zwijania papierosów. Od tego

czasu nastąpił boom na palenie. Największa ówczesna firma tytoniowa z 40 tysięcy papierosów robionych ręcznie była w stanie zwiększyć produkcję do 4 milionów. Papierosy stały się tanie, a przez to popularne. W 1876 roku wprowadzono pierwszy zakaz palenia w budynku. Dotyczył on pięknego obiektu nowozelandzkiego rządu. Ponownie nikt nie myślał o zdrowiu palaczy, a tylko o ryzyku pożaru. Obiekt był wykonany z drewna.

Wielkim przeciwnikiem palenia był Hitler. Gdy naziści doszli do władzy, w Niemczech ruszyła kampania nie tylko antyżydowska, ale także antynikotynowa. Hitler uważał palenie za zgubne i jako zemstę Indian na białych ludziach. Miał nawet obiecać złoty zegarek dla każdego z bliskich współpracowników, kto zrezygnuje z palenia. Nie przeszkadzało to jednak w czerpaniu zysków z palaczy. Naziści wkrótce przejęli przemysł tytoniowy. Mieli nawet swoją markę papier-

osów o typowej dla nich nazwie „Sturm”. W czasie II wojny światowej kobietom młodszy niż 25 lat i starszym niż 55 lat nie wydawano kartek upoważniających do zakupu papierosów. Zakazano także palenia w szkołach, tramwajach, a racje papierosów dla żołnierzy systematycznie zmniejszano. Wszystkie te działania odniosły odwrotny skutek. W 1940 roku przeciętny Niemiec palił 1022 papierosy rocznie. W tę grupę wliczane są także dzieci.

Po wojnie w wielu krajach świata rozpoczęto badania mające udowodnić szkodliwość palenia. Wszelkie nowe odkrycia medyczne zdawały się nie dotyczyć Polski, która po wojnie była bardzo „rozpalonym” krajem. W okresie stanu wojennego w Polsce paliło 70% mężczyzn i co druga kobieta. Polacy palili dużo. Średnio 20 papierosów dziennie, ale bywały osoby, które potrafiły opróżnić 3-4 paczki dziennie. Najtańszą opcją był Sporty. Co prawda nie miały filtra oraz nie były zbyt „smaczne”, ale nałóg obniżał standardy. Dla palacza, który konsumował kilka paczek dziennie, konieczne były mocniejsze doznania. Te zapewniały papierosy Extra Mocne zwane potocznie „schabowymi”. Dla amatorów ich palenie kończyło się mocnymi nudnościami, a nawet wymiotami. W Polsce zakaz palenia w miejscach publicznych obowiązuje od 2010 roku.

(pw)

XX wiek

Wieczorny spacer po miasteczku

W 1910 roku do Wiadomości Codziennych dotarła korespondencja z Dobrzynia nad Drwęcą. To ciekawe źródło wiedzy o tym jak wyglądało miasteczko w tamtym czasie

Dobrzyń był dość młodym miasteczkiem, które rozwijało się w szybki i niezaplanowany przez urzędników sposób. Nikt nie dbał o lepszy stan ulic czy chodników. - Chodzimy więc wieczorem z ogromnymi przedpotopowymi latarniami, gdyż Dobrzyń nie posiada niestety latarni oprócz jednej, koło monopolu, która się gasi z chwilą zamknięcia tej instytucji - czytamy w korespondencji. Ulic jeszcze dużo niebrukowanych, a nawet rynek, od lat 15 ma się ponoć brukować, ale do dziś jeszcze przechodząc trzeba się topić w wodzie.

W podobnym stanie była dzisiejsza ul. Kilińskiego, która była niezwykle uczęszczana, a przez to błotnista. W tamtych czasach próbowano zdobyć pieniądze na latarnie w Dobrzyniu. Każdy mieszkaniak miasteczka miał płacić 6 kopiejek więcej za dokument, który umożliwiał mu przekroczenie bramy granicznej na moście i udanie się do

niemieckiego Golubia. Po pewnym czasie pomysł upadł.

Dla mieszkańców Dobrzynia Golub był wzorem czystości. Brukowane uliczki zamiatano niemal codziennie. W Dobrzyniu był problem z uprzątnięciem śmieci po jarmarkach. - Cieszymy się jednak tą myślą, że i nam kiedyś Pan Bóg pozwoli doczekać się jakiś zmian na lepsze i nasz Dobrzyń przybierze wygląd europejskiego miasta - podsumowuje autor relacji w Wiadomościach Codziennych.

Kolejnym problemem były niedostatki oświaty. W miasteczku działały trzy szkoły, ale uczęszczało do nich niewiele ponad 300 uczniów. W efekcie ulicami szwendały się grupy wyrostków, często po spożyciu alkoholu. Tym, czym mógł pochwalić się Dobrzyń, było czytelnictwo prasy. Codziennie do miasteczka przyjeżdżało ok. 200 egzemplarzy gazet. Najpopularniejszą była Gazeta Święteczna.

(pw)

XIX wiek

Ostatnie pojedynki

Koniec XIX wieku to schyłek wielowiekowej tradycji rozstrzygania sporów przy pomocy pojedynków. Oto historia jednego z ostatnich pojedynków w naszych okolicach.

Był 21 października 1879 roku, gdy przed sądem wojсковym w Warszawie rozstrzygano o winie porucznika 6. klasickiego pułku huzarów - Potiomkina. Był on oskarżony o pojedynekowanie się z innym porucznikiem tego pułku - Buszmanem. Potiomkin wygrał i zadał śmierć rywalowi. Na miejsce pojedynku wybrano postronne miejsce pod lasem w Lipnie, w guberni płockiej. Panowie stanęli naprzeciw siebie o brzasku.

Powodem pojedynku było to, że Buszman miał opowiedzieć innemu oficerowi o tym, że Potiomkin to intrzygant i zakała pułku. W sądzie jeden ze świadków stwierdził, że Buszman na tyle długo służył na

ziemiach polskich, że nie mógł znieść, gdy Potiomkin wychwalał Rosję. Zwycięzca pojedynku i oskarżony w jednej osobie wypowiedział się przed sądem:

- Panowie sędziowie! Losy moje polecam w Waszym łaskawościom. Skazując mnie, nie zapominajcie, że odnośzę i tak wielką karę. Widok zmarłego często staje mi przed oczami i nie daje spokoju. Sąd obradował godzinę. Wyrok był nieco kontrowersyjny. Potiomkina uniewinniono. To pokazuje, że chociaż doszło w istocie do morderstwa, to pojedynki były tolerowane przez władze wojskowe.

(pw)

XX wiek

Lato z pryszczycą

Lato 1938 roku było okresem wielkich nerwów dla mieszkańców wsi w naszych okolicach. Wiele wsi uznano za teren zapowietrzony pryszczycą.

Pryszczycą przedostała się do Polski z Niemiec w lutym 1938 roku. Początkowo występowała w poznańskim oraz krakowskim, a na początku marca pierwsze ogniska choroby zarejestrowano na naszych terenach. Jedyną formą ochrony przed pryszczycą było tworzenie tzw. obszarów zapowietrzonych. W przypadku naszego powiatu był to gminy: Wąbrzeźno miasto, wieś Płużnica, Ryńsk, Wielkie Radow-

ska.

Znamy nawet konkretne zagrody, w których wykryto pryszczycę. Najczęściej chodziło o jedno-dwa gospodarstwa na terenie zapowietrzonym. Konsekwencje dla tych wsi i miast były tragiczne. Bezpieczeństwa pilnowała policja rozmieszczona w specjalnych posterunkach. Zakazywano wszelkiego obrotu zwierzętami oraz handlu domokrażnego, a nawet targów. Przed każdą z wymienionych

miejscowości umieszczano tablicę z napisem: „Pryszczycą - okręg zapowietrzony”. Nawet gdy rolnik chciał wypuścić krowę na pastwisko, nie mógł tego zrobić. Każde zwierze racicowe musiało pozostawać zamknięte w oborze.

Pryszczycę powoli opanowano, chociaż pozostawała problemem jeszcze przez lata, co pewien czas wracając na wieś.

(pw)

Utrwalił historię z XVIII wieku

POSTAĆ ▶ Dzięki grafikom Jerzego Fryderyka Steinera wiemy jak w I połowie XVIII wieku wyglądały miasta ziemie chełmińskiej. Niestety oryginalne prace zaginęły w czasie II wojny światowej. Prezentujemy kopie prac ukazujące wizerunki Golubia i Brodnicy

Panorama Golubia z I połowy XVIII wieku wg Steinera

Panorama Brodnicy z I połowy XVIII wieku wg Steinera

Jerzy Fryderyk Steiner Urodził się przed 3 października 1704 roku w Nowym Mieście Toruniu. Pochodził z rodziny rzemieślniczej wyznania ewangelickiego. Jego ojciec Jerzy był białoskórnikiem, który został wpisany do księgi obywateli Torunia w 1693 roku jako przybysz.

Jerzy Fryderyk Steiner został ochrzczony w kościele Trójcy Świętej. Ukończył cztery klasy szkoły podstawowej. Zgodnie

z ówczesnym prawem i zwyczajami, po ukończeniu nauki w rodzinnym warsztacie odbył w latach 1724-1727 wędrowkę czeladniczą po warsztatach w Europie Środkowej. Nie wiadomo jakie miasta odwiedził Steiner. Z zachowanych źródeł wiadomo tylko, że około 1727 roku odwiedził Królewiec.

W lipcu 1731 roku Jerzy Fryderyk Steiner osiadł w Toruniu. Uzyskał prawa obywatelskie i uruchomił odziedziczony po

ojcu warsztat. W 1734 roku poślubił Dorotę Kaltenbach, córkę kuśnierza. Para miała co najmniej jedno dziecko. 6 stycznia 1746 roku na świat przyszedł Krystian Bogumił Steiner, prawnik i historyk. Jerzy Fryderyk Steiner zmarł w 1766 roku. Jego pogrzeb odbył się 3 października tego roku w nowomiejskim kościele ewangelickim w Toruniu.

W latach 1738-1745 wykonał co najmniej 128 rysunków

z architekturą i panoramami Torunia oraz innych miast ziemie chełmińskiej, m. in. Golubia i Brodnicy. Rysunki miały być wydane przez Radę Miasta Torunia, jednak z niewiadomych przyczyn nie doszło do druku. W drugiej połowie XVIII wieku rysunki posiadał Samuel Luter Geret. Po jego śmierci rysunki Steinera trafiły do Samuela Tomasza Soemmerrina, który wyprowadził się z Torunia. Pod koniec XIX wieku rysunki znaj-

dowały się we Frankfurcie, skąd wróciły do Torunia w 1913 roku. Rok później wykonano kopie fotograficzne rysunków. W 1919 roku władze Torunia kupiły rysunki. Zakupiony zbiór został przekazany Archiwum Miejskiemu. W 1925 roku 45 rysunków zostało wydanych przez Reinholda Heuera w formie książki. Niestety w 1945 roku zaginęły oryginalne prace.

Opr. (Szyw)

Fot. domena publiczna

XX wiek

Wybory z przyciętymi głosami

W 1922 roku odbywały się wybory do Sejmu i Senatu. Były bardzo ważne, ponieważ były to pierwsze wybory odbywające się w niemal pełnych granicach odrodzonej Polski. W powiecie lipnowskim doszło do skandalu z udziałem członków komisji wyborczych.

W lipnowskim spory sukces w wyborach odnieśli działacze Polskiej Partii Socjalistycznej. W samej gminie Kikół partia zdobyła 567 głosów, gdy w 1919 roku odnotowano tu tylko jeden głos na PPS. Dodajmy, że była to partia lewicowa i skupiająca robotników – zarówno tych miejskich jak i wiejskich. Głównymi rywalami PSS były w lipnowskim partie prawicowe. Znajdowały uznanie głównie w sferach

inteligentkich i ziemiańskich. Było to więc polityczne zderzenie dwóch światów i dwóch wizji Polski.

W lipnowskim członkami komisji wyborczych byli głównie właściciele ziemscy mianowani przez starostę. Przed głosowaniem do Sejmu prawicowi członkowie komisji mieli dawać robotnikom rolnym kartki do głosowania ze specjalnym oznaczeniem – uciętym rogami i wy-

pisany numerem listy „8”, czyli prawicowej. Następnie ostrzegali, że jeśli w urnie nie znajdzie się odpowiednia liczba tak znakowanych kart, wówczas pracownicy nie mają po co wracać do pracy.

Ostatecznie w urnie znaleziono 50 znakowanych kart, a sprawa oparła się o sąd, który jednak nie wymierzył wyroków.

(pw), Fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe

XIX wiek

Bal przed wojną

Nieuchronność wojny, ryzyko śmierci pociągało za sobą chęć zabawy. Nie inaczej było w styczniu 1831 roku, gdy w Lipnie na przyszłe bitwy czekali polscy kawalerzyści.

W nocy z 29 na 30 listopada 1830 roku w Warszawie wybuchło powstanie listopadowe. Niedawno obchodziliśmy kolejną rocznicę tego wydarzenia. Po prawie dwóch miesiącach na ziemi Królestwa Polskiego wkroczyła potężna armia rosyjska. Polska armia była w niezłym stanie, ale zaszła potrzeba jej szybkiej rozbudowy. Na to potrzebne były pieniądze. W Lipnie jeden z obywateli Izidor Białocki złożył ofiarę 1000 złotych na czapki dla szwadronu jazdy, który stacjonował w mieście. Była to szczodra kwota, ale niewystarczająca.

Aby zdobyć pieniądze, 16 stycznia w mieście zorganizowano wieczorek, podczas którego podporucznik Boratyński akompaniował na fortepianie. Zagrał kilka mazurów, w tym Mazurek Dąbrowskiego. Pieśń nie miała wówczas statusu hymnu narodowego. Podczas wieczoru zebrano 600 zł. Część osób nie była zadowolona z tego, że w obliczu wojny

urządza się wieczorki taneczne.

- Dlaczegoż łaskawi Panowie, dlaczegoż proszę, chcecie koniecznie niewinnych wzbraniać nam rozkoszy - komentował jeden z oficerów na łamach Kuriera Warszawskiego. Czyliż nie winniśmy się cieszyć, że przecież znowu wolnymi jesteśmy? Czyż skoczny mazur Dąbrowskiego nie da się wyśmienicie z wojennych trąb odgłosem pogodzić?

Nazajutrz oficerowie musieli stawić się na musztrę konną pod Lipnem. Było 16 stopni mrozu. Po dwóch godzinach żołnierze byli już zupełnie zziębnięci i mieli wracać do miasta, gdy na miejsce musztry saniami przybył tuzin pań. - O! na ten widok nowy, gorętszy ogień okrążył nasze żyły. Już więcej na nas zimno nie zadziało. Zda się, że najtęższy mróz wytrzymał bylibyśmy zdolni! - komentował Artur Czarny Zawisza, porucznik Pułku Jazdy Płockiej.

(pw)

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Nieruchomości

Domy

Sprzedam dom w zabudowie szeregowej w Wąbrzeźnie. Tel. 506 141 913

Sprzedam dom wolnostojący w Elzanowie, 200m², działka 3000 m², stan surowy, prąd, woda, kanalizacja, doprowadzone instalacje pod dom inteligentny, kontakt: 602281237

Działki

Sprzedam działki budowlane Gmina Wielgie Tel. 54 289 73 47

Sprzedam działkę budowlaną w ścisłym centrum Wąbrzeźna wraz z projektem budynku i pozwoleniem na budowę. Tel. 506 141 913

Rolnictwo

Inne

Sprzedam orzech włoski średni. Tel. 54 289 73 47

Sprzedam żyto i owies Tel. 883-678-823

Maszyny

Sprzedam śrutownik bak, silnik 5,5 kw Gmina Wielgie Tel. 54 289 73 47

Zwierzęta

Kurczaki brojlery do uboju 17 Grudzień Kowalewo-Pomorskie Tel. 693-110-176

Numer alarmowy

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Piłsudskiego 19
87-500 Rypin
tel. 54 230 82 00, 54 230 82 05
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
87-515 Rogowo
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuze 62
tel. 54 270 11 23/38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
87-515 Rogowo
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
87-500 Rypin
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48

Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 55

Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy
w Rypinie
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka
dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam
o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna
na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzynska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Pasowanie na czytelnika w Borzyminie

GMINA RYPIN ➤ 21 listopada uczniowie klasy I Szkoły Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie zostali pasowani na czytelnika

Podczas uroczystości pierwszoklasiści sprawdzili swoją wiedzę na temat książek i bibliotek. Dzieci rozwiązywały zagadki czytelnicze, wykazały się znajomością bajek i baśni oraz odpowiadały na pytania dotyczące pracy biblioteki oraz zasad wypożyczania książek. Następnie uczniowie złożyli uroczyste przyrzeczenie. Na pamiątkę tego wydarzenia otrzymali oko-

licznościowe dyplomy.

– Mamy nadzieję, że od tej pory każdy pierwszoklasista będzie często odwiedzał bibliotekę i rozbudzał w sobie potrzebę czytania oraz poznawania nowych przygód bohaterów książkowych – podsumowuje uroczystość bibliotekarz szkolny, Marlena Borkowska.

(ak),

fot. nadesłane

OGŁOSZENIE

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Huta-Chojno oraz prognozy oddziaływania na środowisko do wymienionego dokumentu

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.) w związku z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.) oraz na podstawie uchwały Nr XX/125/2020 Rady Gminy Rogowo z dnia 22 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Huta Chojno, zmienionej uchwałą Nr XXXV/222/2022 Rady Gminy Rogowo z dnia 3 lutego 2022 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Huta Chojno oraz uchwałą Nr XLV/293/2022 Rady Gminy Rogowo z dnia 28 listopada 2022 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Huta-Chojno, zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Huta-Chojno oraz prognozy oddziaływania na środowisko do wymienionego dokumentu, w dniach **od 19 grudnia 2022 r. do 20 stycznia 2023 r.**

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projektach planów miejscowych rozwiązaniami odbędzie się w dniu **10 stycznia 2023 r.** w siedzibie **Urzędu Gminy Rogowo, Rogowo 51, 87-515 Rogowo o godz. 11.00.**

Dyskusja publiczna zostanie przeprowadzona w sposób umożliwiający zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag. W przypadku konieczności przeprowadzenia dyskusji publicznej za pomocą środków porozumiewania się na odległość organ sporządzający projekt ww. planu miejscowego uczyni to w sposób umożliwiający:

- 1) zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag przez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku, oraz
- 2) zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi mogą być wnoszone w formie papierowej w siedzibie **Urzędu Gminy Rogowo, Rogowo 51, 87-515 Rogowo** lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych przez organ sporządzający projekt ww. planu miejscowego w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej.

Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2070):

- 1) opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo
- 2) opatrzone podpisem potwierdzonym profilem zaufania ePUAP.

Wnoszący uwagi powinien podać swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby a także oznaczenie nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **10 lutego 2023 r.** Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Rogowo.

WÓJT GMINY ROGOWO
- Zbigniew Zgórzyński -

TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 4500 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Świątecznie w Zakroczu

GMINA RYPIN ▶ Tradycyjnie w grudniu panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Zakroczu zorganizowały przedświąteczne spotkanie. Podczas dzielenia się opłatkiem nie zabrakło świątecznych życzeń

Spotkanie odbyło się w minioną niedzielę 4 grudnia, w świetlicy wiejskiej. Zaproszenie na uroczystość przyjęli: wójt gminy Rypin Janusz Tyburski, dyrektor szkoły w Zakroczu Dorota Ulewicz, sołtys Tomasz Cieciorśki oraz strażacy ochotnicy z miejscowej jednostki. Spotkanie rozpoczęła, witając na wstępie przybyłych gości, Elżbieta Piotrowska – przewodnicząca KGW Zakrocz.

– Co roku spotykamy się przy wspólnym świątecznym stole, w atmosferze wzajemnej życzliwości. Dzielimy się opłatkiem, rozmawiamy. To niezwykle budujące, że w natłoku codziennych spraw i obowiązków potrafimy dostrzec co jest w ży-

ciu ważne. Święta Bożego Narodzenia to najbardziej uroczyste i rodzinne święta, w czasie których szczególną rolę odgrywają tradycje. To one nadają im uroczystego i wyjątkowego znaczenia. Dzielenie się opłatkiem, ubieranie choinki, sianko pod obrusem, pasterka to wszystko tworzy magię świąt i daje nam radość. Niech ten czas spędzony w gronie najbliższych będzie dla Was momentem odpoczynku i wytchnienia od codziennych problemów – mówiła przewodnicząca Elżbieta Piotrowska.

Do życzeń dołączył także wójt gminy Rypin Janusz Tyburski.

– Święta Bożego Narodzenia to czas pełen spokoju, ciepła

i radości, kiedy gasną wszelkie spory, a miłość i wsparcie ze strony bliskich są rozwiązaniem wszystkich problemów. Ważne jest, by ten świąteczny czas przeznaczyć na spotkania z rodziną i zapewnić wyjątkową, przepełnioną ciepłem oraz życzliwością atmosferę. W nowym 2023 roku życzę zdrowia, szczęścia oraz osobistej i zawodowej pomyślności. Życzę, aby nam wszystkim wspólnie udało się pomyślnie zrealizować wszelkie zamierzenia, a w szczególności te inwestycyjne, które wpłyną na rozwój naszej gminy i poprawę naszego życia – powiedział wójt Janusz Tyburski.

Tekst i fot. (AdWo)

OGŁOSZENIE

PRYL ARIEL – USŁUGI BUDOWLANE „Pryl” z/s Oddziału Radziki Duże 65, 87-337 Wąpielsk realizuje projekt inwestycyjny objęty grantem pt. „Zakup sprzętu budowlanego w celu uruchomienia nowego kierunku działalności gospodarczej związanej z wynajmem szalunków wykorzystywanych w procesach wznoszenia obiektów budowlanych”, na który pozyskała środki finansowe w ramach projektu grantowego „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” pt. „Ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarze objętym LSR poprzez wsparcie mikro i małych przedsiębiorstw”.

Projekt objęty grantem współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi priorytetowej 7. Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność Działania 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020.

Pałac w Sadłowie tętni życiem

GMINA RYPIN ► Wyremontowany pałac w Sadłowie stał się miejscem spotkań seniorów i młodzieży. W listopadzie br. zakończyły się kolejne projekty skierowane do tych grup

Seniorzy w ramach projektu „Klub seniora w Sadłowie” od marca do listopada spotykali się na cotygodniowych zajęciach. Wśród nich były zajęcia rękodzielniczo-manualne, rekreacyjno-ruchowe nordic walking, zajęcia z ratownikiem medycznym „Dbam o zdrowie”, spotkania z psychologiem. Urozmaicheniem zajęć w pałacu były warsztaty wyjazdowe, m.in. warsztaty rękodzielnicze na plantacji lawendy w Szabdzie, połączone z sesją fotograficzną na polu lawendowym, a także warsztaty kształtowania odporności w Wiosce Mydlarskiej we Fiałkach. Ponadto seniorzy uczestniczyli w wyjeździe na spektakl teatralny do Torunia oraz wycieczce do Ciechocinka.

W czerwcu seniorzy przygotowali dla mieszkańców Sadłowa i okolicznych miejscowości pokaz obrzędów Nocy Świętojańskiej. Przedstawili zgromadzo-

nym dawne obyczaje związane z przesileniem letnim, poczynawszy od zaplatania wianków z kwiatów i ziół, poprzez tańce, wspólne śpiewy, aż do puszczania wianków na wodzie. Z kolei w październiku świętowali dzień seniora, na

który zaprosili swoich bliskich. Dodatkową atrakcją były również wyjazdy do kina w Rypinie.

Drugi projekt pn. „Klub młodzieżowy w Sadłowie” był skierowany do dzieci w wieku szkolnym. Uczestniczyli w nim uczniowie

klas od pierwszej do ósmej szkół podstawowych.

W czerwcu młodzież uczestniczyła w wycieczce do Torunia, gdzie w programie była wizyta w toruńskim planetarium i zabawa w parku trampolin. W lipcu

uczniowie uczestniczyli w wyjeździe do Alpakarni Okalewo. Przez prawie trzy tygodnie wakacji, a od września we wszystkie soboty, w sadłowskim pałacu odbywały się czterogodzinne bloki zajęć z robotyki i programowania, gier planszowych oraz treningów komunikacji, motywacji i efektywnego uczenia się. Podczas warsztatów pn. „Mali architekci” uczestnicy tworzyli duże konstrukcje budowlane z klocków XXL. Na zakończenie projektu dla klubu młodzieżowego został zorganizowany wyjazd do Rypina, na kręgielnię i do kina.

Środki na finansowanie obu projektów w łącznej wysokości 100 tys. zł pochodziły z grantów otrzymanych ze Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ (95%) oraz środków Gminy Rypin (wkład własny w wysokości 5%).

(ak), fot. nadesłane

OGŁOSZENIE

PAWEŁ DURSZLEWICZ – CENTRUM SPAWALNICZE z/s ul. Warszawska 15, 87-500 Rypin realizuje projekt inwestycyjny objęty grantem pt. „Zakup schodów treningowych wraz z urządzeniem do sylwetki i spalania tkanki tłuszczowej w celu rozszerzenia oferty firmy o usługę fitness” na który pozyskał środki finansowe w ramach projektu grantowego „Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ” pt. „Ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarze objętym LSR poprzez wsparcie mikro i małych przedsiębiorstw”.

Projekt objęty grantem współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi priorytetowej 7. Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność Działania 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020

Rypińscy tancerze podwójnymi mistrzami świata

WYDARZENIE ▶ Niedawno młodzi tancerze z Grupy Estradowej wzięli udział w mistrzostwach świata, które odbyły się w czeskim mieście Liberec

Po raz kolejny nasi wspaniali i niezwykle utalentowani tancerze pokazali swój mistrzowski poziom, zdobywając dwa tytuły mistrzów świata (grupa starsza i grupa młodsza). W czeskim mieście w zmaganiach udział

wzięło ponad 6,5 tysiąca tancerzy z trzech kontynentów: Europy, Azji i Afryki. Wszystkie zaprezentowane przez rypińskich tancerzy choreografie zostały docenione przez międzynarodowe jury.

Grupa Estradowa pod kierunkiem Katarzyny i Mirosława Becmer zdobyła aż dwa złote, cztery srebrne i jeden brązowy medal. Bez wątpienia to efekt ciężkiej pracy i potwierdzenie mistrzowskiego poziomu na-

szych tancerzy. To również dowód na to, że tancerze z małego miasta mogą również odnosić sukcesy na skalę światową, jak ich rówieśnicy z większych miast.

Serdecznie gratulujemy na-

szym mistrzom, opiekunom Grupy Estradowej oraz rodzicom uzdolnionych tancerzy. Trzymamy kciuki za dalsze, równie udane występy.

(ak), fot. nadesłane

Piłka nożna

Zagrają po raz ósmy

W najbliższą sobotę 10 grudnia w hali Rypińskiego Centrum Sportu odbędzie się VIII Halowy Turniej Piłki Nożnej Oldboy w Rypinie pod hasłem sąsiadujących i zaprzyjaźnionych miast o Puchar Burmistrza Miasta Rypin oraz Starosty Powiatu Rypińskiego.

VIII Halowy Turniej Piłki Nożnej Oldboy W Rypinie ma na celu propagowanie piłki nożnej, podtrzymanie sprawności fizycznej wśród zawodników, którzy zakończyli czynne uprawianie sportu oraz kontynuowanie więzi koleżeńskich. Podczas przebywania na terenie obiektu Rypińskiego Centrum Sportu oprócz regulaminu turnieju obowiązuje również regulamin „Korzystania z kompleksu hali sportowej RCS”.

Rywalizacja rozpocznie się o godz. 10.00. Ceremonię zakończenia i wręczenia nagród zaplanowano około godziny 17.20. W turnieju

uczestniczyć będzie 12 drużyn. Drużyny w drodze losowania zostaną podzielone na trzy grupy, w każdej po cztery ekipy. System rozgrywek w grupie każdy z każdym, o udziale zespołu w turnieju decyduwać będzie kolejność potwierdzenia udziału. Rozgrywki prowadzone będą według ustalonego wcześniej terminarza, sporządzonego przez organizatora. Każda grupa będzie miała przypisane godziny rozegrania spotkań grupowych. W przypadku niezgłoszenia się jednej z drużyn w określonym czasie na boisku powoduje się automatyczny

walkower, natomiast w przypadku niestawienia się na boisku obydwu drużyn mecz zaliczony będzie jako rozegrany, a drużynom odjęte zostanie po 3 pkt. od dotychczasowego dorobku.

I tak do rywalizacji zgłosiły się zespoły z: Torunia, Bydgoszczy, Zawiercia, Włocławka, Wilna (Litwa), Golubia-Dobrzynia, Grudziądza, Żuromina, Świecia, Sierpca, Świnoujścia oraz oczywiście Rypina. O 11.30 będzie oficjalne otwarcie turnieju, wprowadzenie wszystkich drużyn na parkiet przywitaniem gości, głos zabierze burmistrz Paweł Grzybowski oraz starosta Jarosław Sochacki. Po meczu o trzecie miejsce nastąpi losowanie głównej nagrody ufundowanej przez sponsora turnieju firmę HadePol Flexo Sp. z o.o. Główna nagroda to rower. Po zakończeniu zmagani i dekoracjach zainteresowani udadzą się na wspólną kolację.

(ak), fot. archiwum

Wydarzenie

Natan ponownie na podium

Natan Grzybowski to wyjątkowo utalentowany i pracowity tancerz, który jest dowodem na to, że ciężka praca przynosi oczekiwane efekty.

Niedawno pisaliśmy o zdobytych przez niego tytułach podczas mistrzostw Europy, które odbywały się w Macedonii. Wówczas młody tancerz zdobył I miejsce i tytuł mistrza Europy w kategorii jazz dance solo chłopcy oraz II miejsce i tytuł wicemistrza Europy w kategorii modern dance solo chłopcy.

Ostatnio młody rypinianin ponownie stanął na podium.

Tym razem wziął udział w tanecznych mistrzostwach świata w Słowenii. Wywalczył tam II miejsce w kategorii Jazz Dance Solo. Przypomnijmy, że Natan jest reprezentantem toruńskiej szkoły tańca Jagielski Dance Project. Serdecznie gratulujemy i trzymamy kciuki za dalszą karierę.

(ak), fot. nadesłane